

Sygn. akt VIA Ca 1841/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Jan Szachułowicz

Sędzia SA – Teresa Mróz

Sędzia SO (del.) – Marcin Strobel (spr.)

Protokolant: – sekr. sądowy Beata Pelikańska

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko J. W.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 19 sierpnia 2013 r.

sygn. akt XXV C 1715/12

I prostuje komparycję zaskarżonego wyroku w ten sposób, że usuwa z jej treści zawarte po słowach (...) następujące zwroty „prowadzącemu działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. D. K. J. W. w W.” ;

II zmienia zaskarżony wyrok:

- a) w punkcie pierwszym w ten sposób, że oddala powództwo o zobowiązanie J. W. do złożenia i przekazania powódce pisemnego oświadczenia;
- b) w punkcie drugim w ten sposób, że oddala powództwo o zasądzenie od J. W. na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w K. kwoty 5000 (pięć tysięcy) złotych;
- c) w punkcie czwartym w ten sposób, że zasądza od M. K. na rzecz J. W. kwotę 1577 (jeden tysiąc pięćset siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

III zasądza od M. K. na rzecz J. W. kwotę 1570 (jeden tysiąc pięćset siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 1841/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 października 2012 r., powódka M. K. wносиła o:

- zobowiązanie pozwanego J. W. do złożenia pisemnego oświadczenia o treści: „Przepraszam serdecznie wszystkich Gości Pani M. K. za odwołanie w dniu 29 września 2012 r. imprezy z okazji dziesiątej rocznicy ślubu Pani M. K., którą - w myśl umowy zawartej z Panią K. - mieliśmy zorganizować w prowadzonym przez nas lokalu, przy ul. (...) w W.. Odwołanie rzeczonyj imprezy spowodowane było wyłącznie przyczynami leżącymi po naszej stronie. J. W." oraz przekazania powyższego oświadczenia powódce i upoważnienia jej do wysłania skanu oświadczenia na adresy e-mailowe gości zaproszonych na imprezę;

- zasądzenie od pozwanego na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w K. kwoty 10 000,00 zł z ustawowymi odsetkami od daty wyrokowania do dnia zapłaty;

- zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany J. W. wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zobowiązał pozwanego J. W. do złożenia i przekazania powódce pisemnego oświadczenia, o wskazanej powyżej treści oraz upoważnił ją do wysłania skanu tegoż oświadczenia na adresy e-mailowe gości zaproszonych na imprezę, o której mowa w oświadczeniu (pkt. 1), zasądził od J. W. na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w K. kwotę 5 000,00 zł (pkt. 2), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt. 3) i zasądził od J. W. na rzecz M. K. kwotę 850,00 zł tytułem kosztów opłaty sądowej, kwotę 960,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 17,00 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Powołany wyżej wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Pozwany J. W. prowadzi restaurację i kawiarnię przy ul. (...) w W..

W lipcu 2012 r. z pozwanym skontaktowała się powódka M. K., która wraz z mężem chciała zorganizować uroczystości z okazji dziesiątej rocznicy zawarcia związku małżeńskiego, połączoną z uroczystościami dwóch innych par, należących do kręgu znajomych powódki. Uroczystości miały odbyć się w sobotę i obejmować mszę, a następnie przyjęcie w restauracji. W ramach przyjętego podziału obowiązków, zadaniem powódki było znalezienie odpowiedniego lokalu. Powódka wybrała lokal prowadzony przez pozwanego, jako najbardziej odpowiadający powódce z uwagi na rozkład pomieszczeń oraz ogródek, z którego można było korzystać w trakcie imprezy.

W dniu 13 lipca 2012 r., powódka powiadomiła pozwanego, że planowane przyjęcie ma odbyć się w dniu 29 września 2012 r., w godz. 19:00-2:00, a w imprezie uczestniczyć będzie 60-80 osób. Wymagane przez powódkę menu obejmowało napoje (kawa, herbata, woda, piwo, wino) oraz zimny bufet - sałatki i inne potrawy. W tej samej dacie pozwany, w udzielonej powódce odpowiedzi, nie kwestionował proponowanego terminu imprezy i przedstawił propozycję menu wraz z ceną. Propozycja ta miała stanowić punkt wyjścia do dalszych ustaleń w zakresie menu. W toku rozmów o menu, pozwany poinformował powódkę, że na stronie internetowej restauracji zamieszczone jest przykładowe menu weselne. W odpowiedzi na to powódka stwierdziła, że właśnie zamierza wraz z mężem urządzić takie wesele po 10 latach.

Według ustaleń stron, pozwany zapewnić miał lokal, potrawy i napoje, obsługę kelnerską oraz naczynia. Strony prowadziły również rozmowy na temat zapewnienia przez pozwanego obsługi DJ'a.

W dniu 13 lipca 2012 r., powódka zapłaciła pozwanemu zadatek w kwocie 1 000,00 zł.

W dniu 4 września 2012 r. powódka wysłała do pozwanego e-mail, w którym zaproponowała spotkanie w niedzielę 9 września 2012 r. w celu doprecyzowania menu. W odpowiedzi, pozwany zwrócił się o przełożenie spotkania o kilka dni, zobowiązując się powiadomić powódkę o terminie możliwego spotkania telefonicznie.

W dniach 11-13 września 2012 r., powódka i jej mąż wysłali, za pomocą poczty elektronicznej, zaproszenia do rodziny i znajomych na obchody dziesiątej rocznicy zawarcia związku małżeńskiego. Zaproszenia te zawierały informację, że obchody odbędą się w dniu 29 września 2012 r. i obejmą mszę w kościele (...) o godz. 15:00 oraz imprezę w lokalu przy ul. (...) o godz. 19:00. Wśród zaproszonych gośćmi były zarówno osoby zamieszkujące w W., poza nią, jak również za granicą.

W dniu 17 września 2012 r., pozwany skontaktował się telefonicznie z powódką i poinformował ją, że sprawa organizacji imprezy jest nieaktualna, albowiem lokal został wcześniej zarezerwowany przez innych gości. Pozwany przeprosił powódkę i zaproponował zmianę terminu imprezy na piątek 28 września 2012 r. W odpowiedzi, powódka stwierdziła, że z powodu zdenerwowania zaistniała sytuacja, nie może dalej prowadzić rozmowy i zakończyła połączenie. Powódka nie godziła się na przeniesienie terminu imprezy na piątek, mając na uwadze, że zaplanowane uroczystości obejmują mszę, a następnie imprezę w wynajętym lokalu. Powódka uznała nadto, że piątek to tradycyjny dzień pokutny oraz dzień roboczy, natomiast goście muszą mieć możliwość zaplanowania udziału w imprezie i zapewnienia opieki nad swoimi dziećmi.

Następnego dnia powódka skontaktowała się z pełnomocnikiem, który pismem z dnia 18 września 2012r., wezwał pozwanego do wykonania umowy, dotyczącej organizacji imprezy w dniu 29 września 2012 r., wskazując, że oczekuje na złożenie przez pozwanego oświadczenia, że jest on gotowy wykonać umowę, przy czym oświadczenie to miało zostać złożone do godziny 12:00 dnia 19 września 2012 r., pod rygorem podjęcia przez powódkę kroków zmierzających do egzekucji przysługujących jej uprawnień, w tym skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy, domagania się zwrotu uiszczzonego zadatku w podwójnej wysokości oraz żądania naprawienia szkody niematerialnej, związanej z naruszeniem jej dóbr osobistych.

W odpowiedzi na to wystąpienie pismem z 18 września 2012 r. pełnomocnik pozwanego potwierdził niemożność zorganizowania imprezy w tym terminie i zaproponował powódce zorganizowanie imprezy w dniu 28 września lub 6 października 2012 r., ewentualnie w innym terminie, który może być przedmiotem uzgodnień między stronami. Na wypadek zaś odmowy zwrócił się o wskazanie rachunku bankowego, na jaki ma zostać zwrócona zaliczka.

Pismem z 20 września 2012 r., pełnomocnik powódki odstąpił od zawartej z pozwanym umowy oraz wezwał powoda do zwrotu zadatku w podwójnej wysokości i naprawienia szkody niematerialnej, związanej z naruszeniem dóbr osobistych powódki, poprzez przesłanie przeprosin do wszystkich zaproszonych przez powódkę gości oraz zapłaty kwoty 10 000,00 zł na rzecz Stowarzyszenia (...).

Po odstąpieniu od umowy zawartej z pozwanym, powódka zdecydowała się nie odwoływać zaplanowanej imprezy i rozpoczęła poszukiwania innego lokalu. Ostatecznie udało się jej zorganizować miejsce na imprezę w piwnicznej części lokalu - (...). Powódka musiała jednak we własnym zakresie uprzątnąć i przygotować udostępnioną jej część lokalu, zorganizować catering, naczynia, zastawę stołową, obrusy oraz obsługę DJ'a.

W dniach 21-24 września 2012 r., powódka i jej mąż wysłali do wcześniej zaproszonych gości, za pomocą poczty elektronicznej, informacje o zmianie miejsca imprezy wraz ze zaktualizowanymi zaproszeniami. Niektórym spośród zaproszonych gości powódka musiała telefonicznie tłumaczyć zmianę miejsca imprezy. Część z nich nie chciała uwierzyć w tłumaczenia powódki uznając, że doszło do zaniedbania ze strony powódki i jej męża, co wywoływało u nich negatywne wrażenie. Powódka czuła wstyd względem współgospodarzy i gości imprezy.

W dniu 24 września 2012 r., pozwany zapłacił powódce dwukrotność kwoty zadatku i przeprosił ją w tytule przelewu.

Zaplanowane przez powódkę obchody dziesięciolecia zawarcia związku małżeńskiego odbyły się w terminie. Powódka starała się, aby goście nie zauważyli, iż impreza była przygotowywana „na szybko”. Konieczność skoordynowania

działań podmiotów świadczących poszczególne usługi (catering, DJ), wywołała u powódki stres, który występował również w trakcie obchodów. Podczas mszy powódka niepokoiła się, czy zamówione posiłki zostały dowieszone oraz czy DJ trafił do lokalu. W rezultacie, wspomnienia powódki z przedmiotowych obchodów są częściowo negatywne i niezgodne z jej pierwotnymi zamierzeniami.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo, co do zasady, zasługuje na uwzględnienie.

Powołując się na istniejące w orzecznictwie rozbieżności, co do możliwości wywodzenia odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych z odpowiedzialności kontraktowej, Sąd I instancji stanął na stanowisku, iż odpowiedzialność ta może mieć miejsce również w tych wypadkach, w których na skutek działania czy zaniechania stanowiącego niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania dochodzi do naruszenia dóbr osobistych jednego z podmiotów stosunku zobowiązaniowego.

Oceniając zachowanie pozwanego polegające na odwołaniu rezerwacji prowadzonego przez niego lokalu i jego skutki dla powódki Sąd Okręgowy wskazał, iż późne odwołanie tej rezerwacji, skutkowało potrzebą ponownej organizacji jednego z dwóch głównych (obok uroczystości religijnej) elementów obchodów, przy nadzwyczajnych niedogodnościach, wynikających nie tylko ze stosunkowo krótkiego czasu, ale też potrzeby zamawiania u różnych podmiotów lokalu, towarów i usług, które pierwotnie zapewnić miał pozwany, co z kolei wiązało się z odczuwanym przez powódkę stresem. Nagła zmiana pierwotnych planów, co do lokalizacji obchodów została zaś negatywnie odebrana przez gości, wpływając ujemnie na obraz i ocenę powódki w ich oczach.

Powyższe okoliczności świadczą zatem zdaniem Sądu I instancji o tym, że zachowanie pozwanego naruszyło dobra osobiste powódki w postaci życia rodzinnego i towarzyskiego, opinii (reputacji) oraz spokoju.

Bez znaczenia pozostawał przy tym fakt, że powódka nie zgodziła się na propozycje pozwanego, co do zmiany terminu imprezy zaś po rozmowie telefonicznej z pozwanym w dniu 17 września 2012 r. skorzystała z usług profesjonalnego pełnomocnika. Postępowanie pozwanego (niespodziewane odwołanie imprezy) mogło bowiem rodzić u powódki uzasadnione wątpliwości co do jego solidności i rzetelności. Od powódki nie sposób zatem wymagać aby ponownie zaufała pozwanemu. Powódka nie miała również obowiązku wyrażać zgody na zmianę terminu imprezy, ustalonego z pozwanym na wiele tygodni wcześniej, zwłaszcza, że za pozostaniem przy dotychczasowym terminie przemawiały inne czynniki tj. chęć zorganizowania uroczystości w dzień wolny od pracy, wcześniejsze zamówienie mszy stanowiącej element uroczystości, czy konieczność uwzględnienia potrzeb gości, którzy musieli zapewnić opiekę nad dziećmi, bądź przybyli z zagranicy. Nie sposób również odmówić powódce prawa do skorzystania z profesjonalnej pomocy prawnej w czasie trwania stosunku obligacyjnego z pozwanym, zwłaszcza w chwili, gdy wysoce prawdopodobnym stawało się zaistnienie sporu między stronami.

Zdaniem Sądu Okręgowego naruszając dobra osobiste powódki pozwany działał umyślnie (w zamiarze ewentualnym), albowiem już od lipca 2012 r. zdawał sobie sprawę z charakteru imprezy, jaką zamierza urządzić powódka. Równocześnie, będąc profesjonalnym organizatorem imprez, zdawał sobie sprawę, że impreza tego typu, co organizowana przez powódkę, przygotowana być musi z odpowiednim wyprzedzeniem (zwłaszcza ze względu na potrzebę zarezerwowania lokalu) oraz że organizacja takiej imprezy wymaga uwzględnienia i skoordynowania wielu elementów, takich jak lokal, catering, czy oprawa muzyczna. Odwołując rezerwację powódki na 12 dni przed planowanym terminem imprezy, pozwany rozumiał i zdawał sobie sprawę, że powódka zostaje narażona na stres (w związku z koniecznością przeniesienia imprezy) i negatywne następstwa w stosunkach rodzinnych i towarzyskich oraz postrzeganiu powódki przez zaproszonych gości. Świadomość ta, nie powstrzymała go jednak przed odwołaniem rezerwacji, przy braku jakiegokolwiek obiektywnego usprawiedliwienia dla takiej decyzji. Decyzji tej pozwany nie zmienił również, gdy pełnomocnik powódki zwrócił mu uwagę, że zachowanie to prowadzić może do naruszenia dóbr osobistych powódki.

Zdaniem Sądu Okręgowego oznacza to, że pozwany, co najmniej godził się na naruszenie dóbr osobistych powódki.

Rozważając formę i zakres czynności potrzebnych do usunięcia skutków dokonanego przez pozwanego naruszenia dóbr osobistych powódki Sąd Okręgowy wskazał, iż naruszenie to nastąpiło na płaszczyźnie stosunków powódki z zaproszonymi gośćmi, a co za tym idzie powódka słusznie domaga się zobowiązania pozwanego do złożenia oświadczenia, skierowanego właśnie do gości imprezy i zawierającego przeprosiny oraz wskazanie, że odwołanie imprezy nastąpiło wyłącznie z przyczyn, leżących po stronie pozwanego. Żądanie powódki jest tym bardziej zasadne, że pozwany ograniczył się do zdawkowego, telefonicznego wyrażenia przykrości z zaistniałej sytuacji oraz przeprosin w tytule przelewu, zadatku zwróconego w podwójnej wysokości.

Z kolei zasądzona na cel społeczny kwota powinna być stosowna do rozmiaru i skutków doznanego przez powódkę naruszenia dóbr osobistych.

Oceniając zasadność żądania pozwu w tym zakresie Sąd I instancji wskazał, iż o jego wielkości winien decydować kilkunastodniowy stres, na który pozwany naraził powódkę, trwający aż do dnia uroczystości, związany z koniecznością, dokonywanego pod presją czasu, ponownego przygotowywania imprezy i zapewnienia w tym zakresie niezbędnych towarów i usług, czy wreszcie konieczność osobistego zajęcia się przygotowaniami do imprezy i związana z tym niepewność, co do prawidłowego zgrania wszystkich jej elementów. Stres trwający jeszcze w trakcie imprezy, pozbawił powódkę dodatknych przeżyć, związanych z ważną dla niej uroczystością rodzinno-towarzyską. Zachowanie pozwanego doprowadziło również do negatywnych zmian w postrzeganiu powódki przez część zaproszonych gości. Poinformowanie powódki o odwołaniu rezerwacji lokalu nie było jednak na tyle późne, żeby wykluczyć możliwość zorganizowania imprezy w zaplanowanym terminie. Doznane przez powódkę naruszenie dóbr osobistych nie zakłóca również znacząco jej aktualnego życia rodzinnego i towarzyskiego, a skutki tego naruszenia mogą zostać częściowo usunięte przez uwzględnienie żądania pozwu w części dotyczącej zobowiązania pozwanego do złożenia stosownego oświadczenia pozwanego.

Z powołanych wyżej względów Sąd Okręgowy uznał za odpowiednią i zasądził na wskazany przez powódkę cel społeczny kwotę 5 000,00 zł, uznając powołane wyżej żądanie za bezzasadne w pozostałym zakresie.

Orzekając o kosztach postępowania Sąd Okręgowy wskazał, że pozwany, jako strona przegrywająca proces, co do zasady, obowiązany jest zwrócić powódce, poniesione przez nią koszty procesu, stosownie do zakresu, w jakim powództwo zostało uwzględnione. Ze względu zaś na to, że określenie wysokości odpowiedniej sumy na cel społeczny należy do uznania Sądu, a strona powodowa nie miała możliwości dokładnego określenia wysokości tego żądania zasadnym było odstąpienie od stosunkowego obciążenia powódki kosztami poniesionymi przez pozwanego, w zakresie, w jakim powództwo o zapłatę zostało oddalone (art. 100 k.p.c.) i zasądzenie na jej rzecz części kosztów obejmujących: część uiszczonej opłaty od pozwu (od uwzględnionego roszczenia niemajątkowego – 600,00 zł i majątkowego - 250 zł), wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem (liczonego od roszczenia niemajątkowego – 360,00 zł i połowy wynagrodzenia od roszczenia majątkowego – 600,00 zł) oraz opłaty od pełnomocnictwa (17,00 zł), stosownie do przepisu art. 98 § 3 w związku z art. 100 k.p.c.

Apelację od powołanego wyżej wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo, tj. w pkt. 1, 2 i 4.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

1. art. 217 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., mające wpływ na wynik sprawy, poprzez bezpodstawne oddalenie wniosku pozwanego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka M. Ł. na okoliczności wskazane w odpowiedzi na pozew;
2. art. 233 § 1 oraz art. 231 k.p.c., mające wpływ na wynik sprawy, polegające na dokonaniu ustaleń faktycznych wbrew dyspozycji powołanych przepisów, tj. w sposób dowolny, z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, bez wszechstronnego rozważenia całości zebranego materiału dowodowego, wskutek czego Sąd I instancji wyprowadził błędne oraz niespójne wnioski polegające na:

- ustaleniu, w sposób niezgodny z rzeczywistym stanem faktycznym, że „pozwany jeszcze przed zawarciem umowy z powódką zdawał sobie sprawę, jakiego rodzaju imprezę chce ona zorganizować”, tj. imprezę z okazji dziesiątej rocznicy ślubu, organizowaną wraz z dwiema parami znajomych powódki, poprzedzonej uroczystościami o charakterze religijnym;

- ustaleniu, w sposób niezgodny z rzeczywistym stanem faktycznym, że „brak było obiektywnego usprawiedliwienia” dla odwołania przez pozwanego rezerwacji powódki oraz że „pozwany spodziewał się, że organizacja imprezy konkurencyjnej zapewni mu większe zyski”;

- ustaleniu, w sposób niezgodny z rzeczywistym stanem faktycznym, że pozwany godził się na naruszenie dóbr osobistych pozwanej i nieznajdujące podstaw w zgromadzonym materiale dowodowym uznanie tego naruszenia za zawinione z winy umyślnej i w zamiarze ewentualnym;

3. art. 233 § 1 oraz art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 6 k.c., mające wpływ na wynik sprawy, polegające na dokonaniu ustaleń faktycznych wbrew dyspozycji powołanych przepisów, tj. w sposób dowolny, z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, bez wszechstronnego rozważenia całości zebranego materiału dowodowego, wskutek czego Sąd I instancji wyprowadził błędne oraz niespójne wnioski poprzez ustalenie, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki, w postaci życia rodzinnego i towarzyskiego, opinii (reputacji) i spokoju, wyłącznie w oparciu o subiektywne spostrzeżenia powódki i pominięcie nieścisłości w jej zeznaniach oraz poprzez bezpodstawne przerzucenie na pozwanego ciężaru dowodu w zakresie wykazania, że do w/w naruszeń nie doszło;

4. art. 24 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że niewykonanie przez pozwanego zobowiązania wynikającego z zawartej z powódką umowy stanowi działanie bezprawne w rozumieniu powołanego przepisu, uzasadniające odpowiedzialność pozwanego z tytułu naruszenia dóbr osobistych powódki;

5. art. 448 k.c. poprzez jego zastosowanie, pomimo tego że w zaistniałym stanie faktycznym sprawy nie doszło do zawinionego naruszenia dóbr osobistych powódki przez pozwanego;

6. art. 448 k.c. poprzez zasądzenie od pozwanego zadośćuczynienia na cel społeczny wskazany przez powódkę w rażąco wygórowanej wysokości.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części objętej apelacją i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji.

Ponadto pozwany wnosił o zasądzenie kosztów postępowania przed Sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, a w przypadku uchylenia zaskarżonego wyroku i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji o pozostawienie temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację, powódka wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne. Wbrew zarzutom apelacji dotyczącym naruszenia przepisów postępowania, zasadnicze ustalenia w zakresie stanu faktycznego, dokonane przez Sąd I instancji nie były kwestionowane przez pozwanego, zaś podniesione zarzuty nie odnoszą się

do wadliwości tych ustaleń lecz ich błędnej oceny oraz niewłaściwej oceny dowodów w ramach przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego.

Powołane w apelacji zarzuty naruszenia art. 233 § 1 w związku z art. 217 § 1 k.p.c. i art. 6 k.c., w zakresie ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji uznać należy zatem za chybione.

Zasadnymi są natomiast zarzuty dotyczące naruszenia powołanych wyżej przepisów w zakresie dokonane przez Sąd Okręgowy oceny dowodów.

Pomimo prawidłowych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, ten na ich podstawie wywiódł bowiem błędne wnioski, nie znajdujące, odzwierciedlenia w zebranych w sprawie materiałach dowodowych, które w świetle zasad dedukcji i logicznego rozumowania nie mogły się ostać.

Ocena określonego zachowania, jako podstawy żądania ochrony dóbr osobistych winna bowiem uwzględniać konieczność obiektywnego wykazania przez powoda naruszenia określonego dobra osobistego, wskazanego w podstawie faktycznej żądania oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem pozwanego, a naruszeniem takiego dobra osobistego pokrzywdzonego. Powyższe przesłanki odpowiedzialności pozwanego, winny być przy tym wykazane przez powoda, w oparciu o obiektywnie weryfikowalne dowody i kryteria ich oceny, abstrahując od jednostkowych i subiektywnych odczuć poszczególnych osób, w tym sprawcy naruszenia i pokrzywdzonego. Innymi zaś słowy to powód, w procesie o ochronę dóbr osobistych, winien wykazać za pomocą obiektywnie weryfikowalnych dowodów, iż do naruszenia określonego dobra osobistego doszło, a nadto, iż naruszenie to było wynikiem określonego zachowania pozwanego, jako sprawcy takiego naruszenia. Nie sposób zaś przyjąć, iż same subiektywne odczucia powoda, co do istnienia takiego naruszenia stanowią wystarczający dowód naruszenia określonego dobra osobistego. Z uwagi na subiektywny charakter odczuć pokrzywdzonego, uzależniony w znacznej mierze od stopnia jego osobistej wrażliwości, nie sposób przyjąć, iż do naruszenia jego dóbr osobistych dochodzi w każdym wypadku, w którym określone działanie innej osoby wywołuje u niego negatywne emocje, czy odczucia, mogące w jego mniemaniu świadczyć o takim naruszeniu.

Zgodnie z dominującą obecnie w orzecznictwie i doktrynie obiektywną koncepcją odnoszącą się do ochrony dóbr osobistych, oceny czy w danym wypadku doszło do naruszenia dóbr osobistych, należy dokonywać odnosząc się do panujących w danym społeczeństwie zapatrywań, które w oparciu o normy prawne, społeczne i obyczaje, pozwalają na ustalenie, czy dane zachowanie stanowi takie naruszenie w odczuciach szerszego kręgu uczestników. W ramach tej oceny należy, zatem odwoływać się do odczuć szerszego kręgu uczestników, posługując się wzorcem „przeciętnego obywatela”, a nie jednostkowych i subiektywnych przeżyć pojedynczych osób, w tym pokrzywdzonego (patrz tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 stycznia 1976 r. II CR 692/75- OSNC 1976/11/251, Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 31 grudnia 2009 r. III APa 24/09 – OSP 201/13/35 oraz Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 kwietnia 2013 r. I Aca1196/12 – Lex nr 1315722).

W niniejszym postępowaniu, wbrew zapatrywaniu Sądu I instancji, powódka nie sprostала obowiązkowi wykazania, iż na skutek działań pozwanego doszło do naruszenia jej dóbr osobistych. Wskazać bowiem należy, iż same ujemne przeżycia powódki, poczucie krzywdy i rozczarowanie, czy odczuwany stres nie świadczą jeszcze o naruszeniu jej dóbr osobistych w postaci czci, zdrowia czy prawa do niezakłóconego życia w rodzinie (prawidłowych relacji rodzinnych). Słusznie wskazuje zaś apelujący, iż jedynym dowodem mającym świadczyć o naruszeniu dóbr osobistych powódki, stanowiącym podstawę do wnioskowania przez Sąd I instancji o takim naruszeniu, były relacje samej powódki, co do jej odczuć związanych z postrzeganiem jej osoby przez gości imprezy z dnia 29 września 2012 r., w tym członków rodziny. Owe ujemne odczucia, według zeznań samej powódki, dotyczyły zaś „mniej serdecznego stosunku” gości do jej osoby oraz stresu, jaki miała przeżywać powódka w związku z koniecznością zorganizowania, w tak krótkim czasie, tak dużej imprezy, w ustalonym uprzednio terminie. Nie negując negatywnych odczuć powódki, związanych z odwołaniem przez pozwanego planowanej przez nią imprezy, na krótko przed jej terminem, w tym stresu związanego z koniecznością zorganizowania imprezy w innym miejscu, w tak krótkim czasie, w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie sposób przyjąć, iż powołane wyżej działania pozwanego doprowadziły do naruszenia

relacji rodzinnych i towarzyskich powódki, naruszenia jej czci czy też zdrowia. Poza wyartykułowanymi powyżej, i z natury rzeczy subiektywnymi odczuciami powódki, oceniając wpływ opisanego wyżej zachowania pozwanego, na dobra osobiste powódki, nie sposób przyjąć, iż poinformowanie przez nią gości, w tym członków rodziny, o odwołaniu przez pozwanego zaplanowanej imprezy, mogło wpływać na jej relacje towarzyskie czy rodzinne i jej negatywne postrzeganie, jako osoby odpowiedzialnej za organizację imprezy przez gości, powodując z tego powodu nieprzychylny („mniej serdeczny”) stosunek gości do powódki. Działanie pozwanego, z punktu widzenia przeciętnego obywatela, nie mogło być bowiem utożsamiane z zawinionym działaniem samej powódki, a co za tym idzie wpływać na negatywną ocenę jej osoby przez gości, jako osoby odpowiedzialnej za zorganizowanie rzeczonyj imprezy. Nie sposób również przyjąć, że takie niezawinione i niezależne od powódki okoliczności, związane z odwołaniem imprezy przez pozwanego, w należącym do niego lokalu, mogły wpływać na zerwanie, czy choćby naruszenie jej więzi rodzinnych, czy też relacji towarzyskich. Wreszcie, zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie sposób przyjąć, iż występujący u powódki stres spowodował jakiegokolwiek ujemne konsekwencje w zakresie dobra osobistego, jakim jest zdrowie powódki. Sam stres jako czynnik natury psychicznej jest bowiem jednym z aspektów życia emocjonalnego człowieka, i jako taki, jest immanentnie związany z przeżyciami życia codziennego. Jego występowanie nie świadczy zaś jeszcze o naruszeniu dobra osobistego, a „wolność od stresu” nie stanowi również odrębnego dobra osobistego, skoro ten jest jedynie jednym z aspektów zdrowia psychicznego. O naruszeniu dóbr osobistych, w przypadku stresu występującego u danej osoby, można zatem, zdaniem Sądu Apelacyjnego, mówić jedynie wówczas, gdy konsekwencją jego występowania jest naruszenie dobra osobistego jakim jest zdrowie człowieka. W toku niniejszego procesu powódka nie wykazała zaś aby do naruszenia w/w dobra osobistego powódki, na skutek występującego u niej stresu doszło.

Tym samym, z powołanych wyżej względów, nie sposób uznać, iż w opisanym powyżej stanie faktycznym doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki, skoro ta, ograniczając się do zaprezentowania swych wewnętrznych przeżyć, nie wykazała takiego naruszenia, zaś poddane obiektywnej ocenie działania pozwanego, w których powódka upatruje naruszenia jej dóbr osobistych, nie mogą być uznane za takie naruszenie w powszechnym odczuciu społecznym, skoro oceniane z punktu widzenia „przeciętnego obywatela” nie mogą prowadzić do wystąpienia opisanych przez powódkę skutków (osłabienia więzi rodzinnych i towarzyskich, naruszenia czci powódki, czy też jej zdrowia), choć niewątpliwie nie zasługują również na aprobatę społeczną.

Wskazać przy tym należy, iż również zeznania powódki w zakresie dotyczącym naruszenia jej dóbr osobistych, powoływanych przez nią zachowaniem pozwanego, są sprzeczne z zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Powódka wskazuje bowiem, iż do naruszenia jej dóbr osobistych miało dojść na skutek odwołania imprezy przez pozwanego, w związku z czym, goście imprezy, która odbyła się już w innym miejscu w dniu 29 września 2012 r. mieli odnosić się do niej „mniej serdecznie”, zaś występujący u niej stres pojawił się przy organizacji imprezy zaplanowanej na w/w datę w innym miejscu, po odwołaniu imprezy przez pozwanego, podczas gdy już w piśmie pełnomocnika powódki z dnia 18 września 2012 r., a więc przed odstąpieniem od umowy, działający w jej imieniu pełnomocnik powoływał się na naruszenie dóbr osobistych powódki, na postaci czci i relacji rodzinnych i towarzyskich, wskazując na ich naruszenie.

Z powołanych wyżej względów, zeznania powódki w zakresie dotyczącym naruszenia jej dóbr osobistych, nie mogły być, zdaniem Sądu Apelacyjnego, uznane za wiarygodny i wystarczający dowód naruszenia wskazanych przez powódkę dóbr osobistych.

Powyższe okoliczności, zdaniem Sądu Apelacyjnego, prowadzą również do wniosku, iż powódka w istocie od samego początku utożsamia zachowanie pozwanego polegające na niewykonaniu umowy zobowiązującej do zorganizowania imprezy, w należącym do niego lokalu, z naruszeniem jej dóbr osobistych, opierając się przy tym wyłącznie na własnym subiektywnym poczuciu takiego naruszenia, które nie znajduje potwierdzenia w zebrany w sprawie materiale dowodowym.

Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę nie podziela natomiast poglądów, co do możliwości oparcia odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych na reżimie odpowiedzialności kontraktowej, uznając, iż niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nie może stanowić samoistnej podstawy, domagania się

obok roszczeń wynikających z kontraktu, dodatkowo ochrony niemajątkowej przewidzianej przez odrębne przepisy dla ochrony dóbr osobistych. Podzielając, co do zasady pogląd zaprezentowany w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 września 2009 r. (VI ACa 201/09 – Lex nr 1164707), uznać należy, iż zagadnienie dochodzenia ochrony przewidzianej w art. 24 i 448 k.c., w związku z niewykonaniem, czy nienależytym wykonaniem zobowiązania, jest bardziej złożone. Zdaniem Sądu Apelacyjnego jakkolwiek niewątpliwym jest, iż niewykonanie czy nienależyte wykonanie zobowiązania, nie może wprost przekładać się na wniosek o istnieniu naruszenia dóbr osobistych jednej ze stron umowy i prowadzić do stwierdzenia, że do takiego naruszenia doszło, to jednak nie da się wykluczyć sytuacji, w której do takiego naruszenia dojdzie niejako przy okazji niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

Tego rodzaju sytuacja nie zachodzi jednak w sprawie niniejszej, skoro powódka, jak wynika z powołanego wyżej pisma jej pełnomocnika, upatruje naruszenia jej dóbr osobistych, już w samym fakcie niewykonania zawartej przez strony umowy. Powołane wyżej zagadnienie, nie wymaga jednak szerszej analizy, już z tego powodu, iż w ramach niniejszego procesu powódka nie wykazała naruszenia jej dóbr osobistych, co czyni bezprzedmiotowym badanie dopuszczalności ich dochodzenia w związku z zachowaniem pozwanego, stanowiącym jednocześnie niewykonanie zobowiązania.

Powołane wyżej okoliczności prowadzą zatem do wniosku, iż pomimo prawidłowych ustaleń faktycznych, Sąd Okręgowy wywiódł z nich błędne i nieprawidłowe wnioski, dopuszczając się zarzucanego mu w apelacji naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i w konsekwencji błędnie przyjął, że pozwany naruszył dobra osobiste powódki.

Brak wykazania takiego naruszenia wykluczał zaś również możliwość przyznania powódce ochrony na podstawie przepisów art. 24 § 1 i 448 k.c., co z kolei uzasadnia twierdzenie o naruszeniu przez Sąd I instancji w/w przepisów prawa materialnego.

Na marginesie wskazać należy, jak słusznie podnosi apelujący, iż żądanie pozwu w zakresie roszczenia o charakterze niemajątkowym, nie mogło być uwzględnione również z uwagi na fakt, iż żądany sposób ochrony (treść oświadczenia, którego złożenia od pozwanego domagała się powódka), był nieadekwatny do usunięcia powoływanych przez nią skutków naruszenia. O ile bowiem, możliwość dotarcia oświadczenia pozwanego, mającego niwelować skutki naruszenia dóbr osobistych powódki do osób, które w jej mniemaniu, na skutek jego działania, zmieniły swój stosunek do powódki, może zostać uznana za uzasadnioną, o tyle już nieuzasadnione jest żądanie przeproszenia przez pozwanego gości powódki, skoro jego działanie nie narusza praw tych osób, nie stanowiąc zatem podstawy do wyrażania przeprosin pod ich adresem. Brak jest natomiast podstaw do ingerencji sądu w treść żądanego oświadczenia, tak dalece, aby ta zmieniała jego sens, poprzez nakazanie przeproszenia innej osoby, aniżeli wskazana w treści oświadczenia objętego żądaniem pozwu.

Z powołanych wyżej względów, wskazane powyżej zarzuty apelacji uznać należało za zasadne, co skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości. Brak wykazania naruszenia dóbr osobistych powódki, powoływany jako podstawa tego naruszenia zachowaniem pozwanego, wykluczało bowiem uwzględnienie żądania zarówno w zakresie roszczenia o charakterze majątkowym, jak i niemajątkowy.

W powyższych okolicznościach niezależnie od innych przyczyn braku podstaw przewidzianych w art. 381 k.p.c. oddaleniu podlegały zgłoszone przez pozwanego w ramach apelacji wnioski dowodowe.

Wskazać również należy, iż w niniejszej sprawie pozwanym był J. W., a więc osoba fizyczna, zaś sprawa nie mieściła się w kategoriach pojęcia sprawy gospodarczej, a co za tym idzie zbędnym było wskazywanie na osobę pozwanego jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą. Takie oznaczenie pozwanego stanowiące w istocie oczywista omyłkę pisarską uzasadniało zatem sprostowanie zaskarżonego wyroku w przedmiocie oznaczenia pozwanego stosownie do przepisu art. 350 § 1 i 3 k.p.c. i orzeczenie jak w pkt. I sentencji wyroku.

Opisany wyżej brak możliwości uznania, iż w sprawie niniejszej doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki (brak wykazania przez powódkę takiego naruszenia), a co za tym idzie, uznanie za zasadne powołanych wyżej zarzutów apelacji, skutkowało koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku i oddaleniem powództwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny w oparciu o przepis art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt. II ppkt. a) i b) sentencji wyroku.

Zmiana zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa uzasadniła również zmianę orzeczenia o kosztach postępowania przez Sądem I instancji, poprzez zasądzenie od powódki, jako strony przegrywającej proces, na rzecz pozwanego, kosztów procesu stosownie do przepisu art. 99 k.p.c., na które składało się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym, ustalone z uwzględnieniem poniesionego nakładu pracy, na kwotę 1 560,00 zł (obejmującą roszczenie niemajątkowe - 360,00 zł i majątkowe – 1 200,00 zł – stosownie do § 6 pkt. 4 w związku 10 ust. 1 pkt. 2 i 10 ust. 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – tekst. jedn. Dz. U. Nr 490 za 2013 r.) oraz opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny w oparciu o przepis art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt. II ppkt. c). sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego w pkt. III sentencji wyroku, obejmujących uiszczoną przez pozwanego opłatę od apelacji, w kwocie 850,00 zł, oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym w kwocie 720,00 zł (270,00 zł od roszczenia niemajątkowego i 450,00 zł od roszczenia majątkowego), ustalone zgodnie z § 6 pkt. 4 w związku 10 ust. 1 pkt. 2 i 10 ust. 2 oraz § 12 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst. jedn. Dz. U. Nr 490 za 2013 r.), uzasadnia przepis art. 99 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.